

24-3-24

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken

Aan

Minister van VWS

Deadline: 26-03-2024

Ontworpen door

nota

(ter beslissing) Wijziging Besluit zorg en dwang in verband met de
onafhankelijke deskundige

Datum Document

-

Kenmerk

3793292-1063287-WJZ

Bijlage(n)

2

1. Aanleiding

De ministerraad is op 15 maart jl. akkoord gegaan om het ontwerpbesluit tot wijziging van het Besluit zorg en dwang psychogeriatrische en verstandelijk gehandicapte cliënten (hierna: het Besluit zorg en dwang) voor te hangen bij de Eerste en Tweede Kamer. Na de voorhangprocedure zal het ontwerpbesluit ter advisering aan de Afdeling advisering van de Raad van State worden voorgelegd.

Sinds 6 november 2021 is in artikel 11 van de Wet zorg en dwang psychogeriatrische en verstandelijk gehandicapte cliënten (hierna: Wzd) opgenomen dat – in het geval het niet lukt de onvrijwillige zorg binnen de in het zorgplan opgenomen termijn af te bouwen - advies moet worden gevraagd aan een onafhankelijke deskundige, die niet bij de behandeling van de cliënt of de zorg aan de cliënt betrokken is. Voorheen moest een externe deskundige om advies worden gevraagd.

Het Besluit zorg en dwang moet daarmee nog in lijn worden gebracht zodat ook in dat besluit dezelfde terminologie wordt gebruikt. Daarnaast is in de praktijk gebleken dat het aanwijzen van specifieke beroepen voor het vervullen van deze adviserende rol het toepassen van maatwerk in de weg staat.

Daarom is besloten om af te stappen van het aanwijzen van specifieke beroepen en om in plaats daarvan kwaliteitseisen te stellen aan de onafhankelijke deskundigen. Die eisen zijn ook opgenomen in dit ontwerpbesluit. Nu de bestuurlijke afspraken uitvoering Wzd zijn afgerond willen we graag het Besluit zorg en dwang aanpassen.

2. Geadviseerd besluit

Graag uw akkoord op het voorhangen van het ontwerpbesluit bij de Eerste en

Tweede Kamer door ondertekening van beide voorhangbrieven.

De deadline is op 26 maart 2024 gesteld zodat de voorhangtermijn eindigt voor aanvang van het meireces.

Kenmerk
3793292-1063287-WJZ

3. Kernpunten

- Indien het niet lukt om onvrijwillige zorg binnen zes maanden af te bouwen, moet de zorgverantwoordelijke advies vragen aan een niet bij de behandeling betrokken deskundige. Sinds 6 november 2021 is in artikel 11 van de Wzd opgenomen dat advies moet worden gevraagd aan een onafhankelijke deskundige, die niet bij de behandeling van de cliënt of de zorg aan de cliënt betrokken is. Hiermee is het mogelijk gemaakt dat deze deskundige advies geeft aan de zorgaanbieder waar hij zelf ook in dienst is. Met dit ontwerpbesluit wordt het Besluit zorg en dwang hiermee in lijn gebracht.
- Tot nu toe zijn in het Besluit zorg en dwang beroepsgroepen aangewezen voor het vervullen van deze adviserende rol. In de praktijk is gebleken dat het aanwijzen van specifieke beroepen het toepassen van maatwerk in de weg staat. Zorgaanbieders hebben aangegeven dat de tot nu in het Besluit zorg en dwang opgenomen opsomming van deskundigen te beperkt is en dat die deskundigen niet altijd de meest passende expertise kunnen bieden. Daarom is in het ontwerpbesluit opgenomen om in plaats van het aanwijzen van specifieke beroepen kwaliteitseisen te stellen aan de onafhankelijke deskundigen. Die eisen zijn nu opgenomen in dit ontwerpbesluit. Op deze wijze krijgen zorgverleners de mogelijkheid om per casus vast te stellen welke deskundige het beste in staat is om als onafhankelijke deskundige op te treden.
- Van 26 april 2022 tot en met 23 mei 2022 heeft voor het ontwerpbesluit een internetconsultatie plaatsgevonden.
- Bij de wijziging van de Wzd die momenteel in voorbereiding is, wordt tevens gewerkt aan een aanpassing van de procedures van besluitvorming en evaluaties van onvrijwillige zorg. Daarbij wordt ook gekeken naar de procedure van het betrekken van de onafhankelijke deskundige en de positie van de cliënt en de vertegenwoordiger in die procedure.

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

Naar aanleiding van het amendement Van der Laan/Van der Staaij is in 2021 in de Wzd opgenomen dat een onafhankelijke deskundige advies uitbrengt in plaats van een externe deskundige (Kamerstukken II 2020–2021, 35 667, nr. 12).

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

Zorgaanbieders, cliëntenverenigingen en de IGJ zijn geraadpleegd tijdens de (internet)consultatie. Uit de internetconsultatie is gebleken dat er brede steun is voor het ontwerpbesluit.

c. Financiële en personele gevolgen

Het ontwerpbesluit heeft geen financiële gevolgen. Ten aanzien van de personele gevolgen kunnen zorgaanbieders straks uit meerdere deskundigen kiezen.

d. Juridische aspecten haalbaarheid

De Wzd biedt de benodigde grondslagen voor dit ontwerpbesluit. Het stellen van kwaliteitseisen in plaats van het opnemen van specifieke beroepen betekent ook

dat het Besluit zorg en dwang niet telkens hoeft te worden aangepast als nieuwe beroepen in aanmerking komen of als er wijzigingen in beroepstitels plaatsvinden.

e. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

Het ontwerpbesluit is opgesteld door de directies LZ en WJZ. Verder is het ontwerpbesluit in consultatie geweest en is het afgestemd met DJWZ van JenV (wetgevingstoets) en de IGJ.

Kenmerk

3793292-1063287-WJZ

f. Gevolgen administratieve lasten

De verplichting voor zorgaanbieders om een onafhankelijke deskundige te betrekken bij besluitvorming over onvrijwillige zorg wijzigt niet als gevolg van het ontwerpbesluit. Het ontwerpbesluit heeft dus als zodanig geen effect op de uitvoeringslasten van zorgaanbieders.

g. Toezeggingen

Niet van toepassing.

h. Fraudetoets

Niet van toepassing.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.